

Sygn. akt III AUa 949/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Teresa Czekaj
Protokolant: st. prot. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2012 r. w Lublinie

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy A. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 28 sierpnia 2012 r. sygn. akt VII U 1249/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 949/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił A. M. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu podano, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca na wymagany co najmniej 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, udowodnił jedynie 1 rok, 8 miesięcy i 16 dni .

W odwołaniu A. M. domagał się zmiany powyższej decyzji przez przyznanie prawa do emerytury od dnia osiągnięcia 60 roku życia ewentualnie uchylenia tej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. Zaskarżonej decyzji zarzucił :

1. naruszenia prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2, 4 ust. 1 oraz wykazem A - dział XIV, poz. 24, pkt 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W ocenie wnioskodawcy spełnił on wszystkie przesłanki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. Kwestionowane okresy pracy w szczególnych warunkach zostały stwierdzone przez zatrudniającego go zakład pracy zgodnie z przepisami rozporządzenia i w oparciu o dane dotyczące rodzaju wykonywanych prac w tamtym okresie. Powyższe zasady zaliczania określonych stanowisk do wykonywanych w warunkach szczególnych były potwierdzone także zarządzeniem nr 9 Ministra Budownictwa i (...) z dnia 11 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

2. naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 7 i 77 k.p.a, poprzez nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy bowiem ubezpieczony w kwestionowanych okresach wykonywał prace w szczególnych warunkach określonych w przepisach wykonawczych jako pracownik kontroli jakości produkcji i usług oraz nadzoru inżynierijno-technicznego wykonujący swoje obowiązki w terenie razem z innymi pracownikami zatrudnionymi w warunkach szczególnych. Wykonywanie czynności „papierkowych” nie zajmowało ubezpieczonemu więcej niż pół godziny dziennie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie .

Podstawa wyroku były następujące ustalenia :

A. M. urodzony w dniu (...) Od 1989 r. do chwili obecnej prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w formie sklepu obuwniczego.

Decyzją z dnia 22 lutego 2000 r. przyznano skarżącemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 3 lutego 2000 r. Kolejnymi decyzjami prawo do świadczenia przyznawane było na dalsze okresy, a decyzją z dnia 3 lutego 2011 r. prawo do renty przyznane zostało do dnia 31 stycznia 2013 r.

W dniu 21 września 2011 r. A. M. złożył wniosek o emeryturę, w treści którego zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz oświadczył, że nie pozostaje w stosunku pracy. Do wniosku dołączył 7 świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach - wszystkie wystawione w dniu 17 maja 2011 r. przez C. Polska Sp. Z o.o. Zakład Cementownia (...). Wynika z nich, że stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynierijno-technicznym na wydziałach i oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - wykaz A, dział XIV, poz. 24 na stanowiskach odpowiadających stanowisku podanemu w wykazie A, dział XIV, poz. 24, pkt 1 załącznika do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i (...) ' (...) z dnia 11 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz wzrostu emerytury lub renty (Dz.Urz. MBiPMB Nr 3, poz. (6), w następujących okresach:

1. od dnia 29 października 1974 r. do dnia 14 lutego 1975 r. na stanowisku stażysty,
2. od dnia 15 lutego 1975 r. do dnia 2 marca 1976 r. na stanowisku Kierownika Oddziału W. Nadkładu i Rekultywacji,
3. od dnia 3 marca 1976 r. do dnia 31 lipca 1977 r. na stanowisku Starszego Mistrza Wydziału Kopalni (...),
4. od dnia 1 sierpnia 1977 r. do dnia 31 lipca 1979 r. na stanowisku Kierownika Wydziału Kopalni (...),
5. od dnia 1 sierpnia 1979 r. do dnia 31 maja 1981 r. na stanowisku Zastępcy Szefa Produkcji do spraw Kopalni (...),

6. do dnia i czerwca 1981 r. do dnia 22 lipca 1986 r. na stanowisku Głównego Inżyniera do spraw Produkcji - Zastępcy Kierownika (...) Zakładu (...),

7. od dnia 23 lipca 1986 r. do dnia 31 grudnia 1989 r. na stanowisku Zastępcy Dyrektora Kombinatoru do spraw Surowcowych,

Do wniosku A. M. załączył również zaświadczenie z dnia 21 lipca 2005 r. zgodnie z którym posiada zatwierdzenie przez Okręgowy Urząd Górniczy w L. w charakterze osoby kierownictwa - kierownika ruchu zakładu górniczego w Kopalniach (...) w C. z datą 15 września 1986 r.

W oparciu o posiadane oraz złożone wraz z wnioskiem dokumenty organ rentowy ustalił łączny staż podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 28 lat, 10 miesięcy i 5 dni (23 lata, 7 miesięcy i 14 dni okresów składkowych oraz 5 lat, 2 miesiące i 21 dni okresów nieskładkowych) w tym 1 rok, 8 miesięcy i 16 dni stażu pracy w warunkach szczególnych. ZUS uwzględnił okresy zatrudnienia na stanowiskach stażysty i Mistrza Wydziału Kopalni (...) (dokumentowane świadectwami wykonywania pracy w warunkach szczególnych omówionymi powyżej w punktach 1 i 3), zaś zakwestionował wszystkie pozostałe. Organ rentowy zarzucił, że zajmowanie stanowisk kierowniczych w sposób jednoznaczny nie rozstrzyga o wykonywaniu stale i w pełnym wymiarze czasu prac w warunkach szczególnych. Zakres obowiązków kierownika wykracza poza obowiązek dozoru poszczególnych prac, czy stanowisk wymienionych w wykazie. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych wykonują szereg innych prac nie zaliczonych do wykonywanych w szczególnych warunkach (np. prace administracyjne, organizacyjne itp.).

Sąd ustalił, że A. M. odbył studia magisterskie na Wydziale Górniczym Akademii (...) w K. w zakresie ekonomiki górnictwa i uzyskał w dniu 5 października 1974 r. tytułu magistra, inżyniera górnika.

W dniu 29 października 1974 r. wnioskodawca zawarł z C. Polska Sp. z o.o. Zakład Cementownia (...) (wówczas Kombinat (...) w C. - Zakładem (...)) umowę o pracę. Powierzono mu stanowisko stażysty w D. Górniczym i zobowiązano do odbycia wstępnego stażu pracy przez okres 6 miesięcy począwszy od dnia 29 października 1974 r. Odbywając wstępny staż pracy zapoznawał się z pracą na każdym stanowisku pracy na terenie kopalni (...), tj. na stanowiskach: maszynisty koparki, lokomotywy spalinowej, spycharki, maszynisty suwnic, nastawni kolejowej. Nie był bezpośrednio odpowiedzialny za pracę tych osób. Okres ten został uwzględniony przez ZUS przy ustalaniu stażu pracy w warunkach szczególnych.

Z dniem 15 lutego 1975 r. A. M. powierzono pełnienie obowiązków Kierownika Oddziału W. Nadkładu i Rekultywacji do dnia 15 maja 1975 r. Okres ten został następnie przedłużony do dnia 31 lipca 1975 roku, - zaś z dniem 1 sierpnia 1975 r. stanowisko to zostało formalnie powierzono wnioskodawcy. Do jego obowiązków należało wówczas przede wszystkim: zapewnienie odpowiedniego wyprzedzenia usuwania nadkładu z terenu kopalni kredy i marglu, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy, rekultywacja zwałowisk oraz skarp i przekazywanie ich na cele gospodarki leśnej lub rolnej, czuwanie nad właściwym wykorzystaniem sprzętu przez podległych pracowników, przestrzeganie prawidłowej obsługi i eksploatacji podległych maszyn oraz urządzeń. Pełniąc obowiązki oraz będąc zatrudnionym na wymienionym stanowisku wnioskodawca sprawował bezpośredni nadzór nad maszynistami koparek spalinowych, spycharek i nad kierowcami samochodów ciężarowych. Jego biuro mieściło się w baraku na terenie kopalni. Podlegało mu 3-4 mistrzów i 15-20 pracowników, nie było brygadzystów ani majstrów. Rozdzielał pracę na poszczególne stanowiska i jechał z ludźmi w teren gdzie odbywała się eksploatacja nadkładu. Rozdzielał prace na miejscu i jechał na zwałowisko gdzie nadkład był wywożony. Tam nadzorował prace operatora spycharki, który rozpychał nadkład zgodnie z planem ruchu. Nadzorował również remonty koparek. Do jego czynności biurowych należało występowanie o nagrody dla pracowników i kary dla nich. Nie prowadził listy obecności ani żadnych kartotek. Wystawiał dokumenty WZ na materiały z magazynu. Z innych czynności biurowych prowadził na bieżąco karty badań okresowych pracowników. Raz w miesiącu szkolił załogę z zakresu BHP.

Z dniem 3 marca 1976 r. skarżącemu powierzono stanowisko Starszego Mistrza w Wydziale Kopalni (...). Podlegało mu wówczas 60 osób: maszyniści koparek elektrycznych, lokomotyw spalinowych, maszyniści suwnic,

ustawiacze pociągów, nastawniczy nastawni, rozładowycze surowców. Było 3 brygadzystów i 1 mistrz zmianowy. Wnioskodawca miał swoje biuro w budynku kopalni. Rano robił operatywkę w pracownikami, rozdzielał pracę na dany dzień i siedł z ludźmi na najbardziej niebezpieczne odcinki, np. do wykolejonej lokomotywy czy do wagonów do obrywania zwisów brył skalnych itp. Do jego obowiązków biurowych należało pisanie wniosków o nagrody i kary dla pracowników, prowadzenie kart badań okresowych, wykonywanie protokołów zleceń z protokołu kontroli, zapewnienie obsady stanowisk. Czynności te zajmowały mu ok. 45 minut dziennie. Okres ten został uwzględniony przez ZUS przy ustalaniu stażu pracy w warunkach szczególnych.

Z dniem 1 sierpnia 1977 r. wnioskodawcy powierzono stanowisko Kierownika Wydziału Kopalni (...). Do jego zakresu obowiązków należało przede wszystkim ogólne kierowanie i koordynacja pracy w kopalni, prowadzenie robót w kopalni zgodnie z zatwierdzonym planem, bezpośredni udział w opracowywaniu planów ruchu i perspektywicznych, kontrolowanie przynajmniej dwa razy w tygodniu wszystkich stanowisk pracy, terminowy i właściwy załadunek surowców, jego wysyłka i prowadzenie nadzoru nad bieżącym utrzymaniem ruchu urządzeń do rozładunku i przewozu surowca. Podlegało mu wówczas 4 mistrzów, kilkunastu brygadzystów i 6 mistrzów zmianowych. Pracował w tym samym biurze, dzielił się obowiązkami ze starszym mistrzem. Sprawdzał czy prace wykonane są zgodnie z planem, wypisywał WZ na części do magazynu, zapewniał obsadę na poszczególne stanowiska pracy. Podpisywał listy obecności przygotowywane przez sztygarów, podpisywał zakresy czynności i zapotrzebowania na części oraz sprzęt. Ponadto wychodził na teren kopalni, gdzie nadzorował załadunek i rozładunek surowca.

Z dniem 1 sierpnia 1979 r. A. M. powierzono stanowisko Zastępcy Szefa Produkcji do spraw Kopalni (...). Jego zakres czynności był zbliżony do tego, jaki miał na poprzednio zajmowanym stanowisku, dodatkowo należało do niego m.in. planowanie robót górniczych kopalni, udział w opracowaniu dokumentacji technicznych i innych dotyczących kopalń, nadzór nad rytmicznym kursowaniem składów surowcowych na trasie C. - R. - C. .

Z dniem 1 czerwca 1981 r. skarżącemu powierzono stanowisko Głównego Inżyniera do spraw Produkcji Zastępcy Kierownika (...) Zakładu (...). Do jego podstawowych obowiązków należało: ustalanie wspólnie z Dyrektorem Zakładu zadań produkcyjnych dla kopalń, kontrolowanie rytmiczności ich wykonywania, nadzór nad prowadzeniem robót na terenie kopalń, planowanie robót górniczych dla kopalń w zakresie robót udostępniających i przygotowawczych, prowadzenie spraw związanych z rekultywacją terenów górniczych, planowanie i kontrola prac związanych z odwodnieniem kopalń, z wywozem nadkładu, kontrola prawidłowego prowadzenia robót, kontrolowanie przynajmniej raz w tygodniu wszystkich stanowisk pracy, kontrola dokumentacji wydobywania surowców, nadzór nad dostarczaniem surowców do produkcji szlamu dla Cementowni (...) (zakres czynności z dnia 22 kwietnia 1981 r. - akta osobowe). Podlegał mu Kierownik Kopalni (...), 6 mistrzów, kilkunastu brygadzystów. Dodatkowo sprawował nadzór nad Kierownikiem Kopalni (...) w R., 4 mistrzami tej kopalni i 20 brygadzystami. Był też odpowiedzialny za pracę geodetów. Rano wykonywał telefoniczną operatywkę. Następnie przebiegał się i udawał do kopalni. Sprawdzał poziomy wydobywcze operatorów koparek, czy prace wykonywane są zgodnie z planem ruchu, kontrolował stanowiska pracy z wpisywaniem uwag do książek ruchowych znajdujących się na każdym urządzeniu, kontrolował jakość surowca i nadzorował wszystkie urządzenia na terenie kopalni i maszynistów. Raz w tygodniu brał udział w naradach produkcyjnych, które trwały ok. pół godziny. Poza tym sporządzał plany produkcji na następny kwartał - plan robót górniczych, ilościowy i jakościowy, przygotowywał plan odwodnienia kopalni. Podpisywał raporty tworzone przez mistrzów i kierowników. Nadal pracował w tym samym biurze, co wcześniej.

Z dniem 23 lipca 1986 r. wnioskodawca został powołany na stanowisko Zastępcy Dyrektora Kombinatoru do spraw Surowcowych. W zakładzie pracy było 6 zastępców dyrektora, którzy podlegali Dyrektorowi Kombinatoru. A. M. odpowiadał za surowce, tj. za dostarczanie surowców do Cementowni w C. oraz w R.. Do jego podstawowych obowiązków należało: nadzorowanie terminowego wykonania obowiązującej sprawozdawczości w podległych komórkach, przestrzeganie dyscypliny górniczej i norm czasowych, materiałowych i energetycznych, prawidłowe ustawienie gospodarki remontowej, energetycznej, konserwacji maszyn i urządzeń, dokonywanie kontroli prac podległych sobie komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy, zatwierdzenie planów ruchu dla wydziałów kopalni kredy i marglu, nadzór nad pracą lokomotywni w C. i parowozami w R., zapewnienie właściwego wykorzystania taboru kolejowego w kopalni, nadzorowanie działalności w dziedzinie pomiarów technicznych i

ekspertyz (zakres czynności z dnia 26 sierpnia 1986 r. - akta osobowe). Skarżący nadal pracował w tym samym biurze. Podlegało " mu ok. 500 pracowników, w tym 6 kierowników, kilkudziesięciu majstrów. Nadzorował pracę całej załogi poprzez swoje służby produkcyjne, mechaniczne, elektryczne, geologiczne, geodezyjne. Wyznaczał zadania do wykonania poszczególnym służbom i przekazywał pisemnie lub ustnie na odprawach. Rozliczał prace kierowników. Kontrolował ponadto prace maszyn na terenie kopalni, czy zapewnione jest wydobycie surowca i transport. Sprawdzał bezpieczeństwo pracy załogi. Mistrz zmianowy przedstawiał mu dokumenty, w których odnotowywał ilość załadowanych wagonów, skarżący się z nimi zapoznawał.

Stosunek pracy pomiędzy stronami ustał z dniem 31 grudnia 1989 r. za porozumieniem stron .

W tym samym zakładzie pracy w latach 1970 - 2006 pracował T. J. (1). Był zatrudniony jako starszy szytgar zmianowy, kierownik Kopalni (...), Główny Inżynier Kopalni, Zastępca Kierownika Zakładu (...) oraz jako Szef Zespołu Kopalni (...) Kierownik Zespołu Kopalni. Na potwierdzenie powyższych okresów zatrudnienia otrzymał od pracodawcy świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych. . Prawo do emerytury zostało mu przyznane decyzją ZUS po osiągnięciu wieku 60 lat i okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze co najmniej 35 lat, niezależnie od stażu pracy w warunkach szczególnych. T. J. (1) wymienił stanowiska pracy, jakie zajmował A. M. i opisał jego zakresy obowiązków, jak również wskazał dokładnie okres jego zatrudnienia w Cementowni (...).

Przez tego samego pracodawcę był zatrudniony również w latach 1970 - 1990 B. R.. Pracował na stanowiskach: mistrza zmianowego na Wydziale Elektrycznym, Kierownika Oddziału Elektrycznego w Zakładzie Kopalń (...) oraz Głównego Mechanika w pionie surowcowym. Wyrokiem z dnia 8 listopada 2007 r., sygn. akt VIII U 2319/07, Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił B. R. prawo do emerytury, po ustaleniu m.in., że w wymienionych wyżej okresach wykonywał on prace w warunkach szczególnych polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno-technicznym na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace w energetyce - prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych określonych w wykazie A, dziale II załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Apelacja organu rentowego od omówionego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie, sygn. akt III AUa 278/08. B. R. potwierdził okres zatrudnienia skarżącego, zajmowane przez niego stanowiska oraz zakresy obowiązków.

Sąd oceniając dowody osobowe, zaznaczył, stwierdził że przesłuchani w sprawie świadkowie T. J. (1) i B. R. to osoby obce dla wnioskodawcy, które były zatrudnione razem z nim w tym samym zakładzie pracy. Okresy zatrudnienia wnioskodawcy oraz świadków pokrywają się i wynoszą około 15 lat. Świadcowie mieli więc możliwość poczynienia niezbędnych spostrzeżeń w zakresie charakteru czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, jego obowiązków, warunków zatrudnienia i zasad organizacji pracy. Świadcowie potwierdzili, że A. M. przez cały okres zatrudnienia w Cementowni (...) wykonywał prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno-technicznym. Z drugiej strony z zeznań świadków wynika, że wnioskodawca zajmował się kontrolą i dozorem inżynieryjno-technicznym nie tylko osób zatrudnionych w warunkach szczególnych, ale także innych osób nadzorujących te osoby (tj. brygadzystów, mistrzów, kierowników, w tym także kierownicy kopalni). Ponadto świadkowie w sposób rozbieżny (pomiędzy sobą oraz w stosunku do zeznań wnioskodawcy) wskazywali ilość czasu, jaką, zajmowały skarżącemu na poszczególnych stanowiskach czynności administracyjno-biurowe.

Sąd zaznaczył, że świadek T. J. (1) błędnie wskazał, że prawo do emerytury przyznano mu w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych. Z jego akt emerytalnych wynika, że prawo do świadczenia przyznano mu wprawdzie w obniżonym wieku emerytalnym, ale z uwagi na ogólny staż pracy w wymiarze co najmniej 35 lat. Organ rentowy w ogóle nie ustalał, czy świadek wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Błąd świadka był jednak w pełni usprawiedliwiony, ponieważ składając wniosek o emeryturę dołączył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które nie zostały zakwestionowane, zaś w decyzji nie podano dokładnej podstawy prawnej rozstrzygnięcia - powołano się jedynie na ustawę, bez powołania konkretnych jej przepisów.

Zeznania wnioskodawcy A. M., Sąd uznał za częściowo wiarygodne. Skarżący przyznał, że oprócz kontroli i dozoru nad pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio na stanowiskach pracy w warunkach szczególnych był obowiązany

również do kontroli i dozoru nad pracownikami na innych stanowiskach (brygadziści, mistrzowie, kierownicy). Nie sposób przy tym ustalić w jaki sposób czasowo rozkładały się te obowiązki. W swoich zeznaniach A. M. główny nacisk położył na obowiązki związane z wykonywaniem pracy bezpośrednio na terenie kopalni, marginalizując przy tym obowiązki o charakterze administracyjno-biurowym. Tymczasem z powierzonych mu zakresów czynności wynika coś innego. Z biegiem czasu obowiązki o charakterze administracyjno-biurowym, a także kierowniczym i koordynacyjnym, zajmowały coraz więcej miejsca. W coraz większym stopniu kontrola i dozór dotyczyły osób zatrudnionych na wyższych, również kierowniczych stanowiskach, a w coraz mniejszym pracowników fizycznych. Sąd podkreślił, że wymienione zakresy czynności zostały zaakceptowane przez wnioskodawcę, który nie kwestionował ich treści w trakcie niniejszego postępowania.

Sąd okręgowy wskazał, że organ rentowy niesłusznie zakwestionował świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych dotyczące okresu od dnia 15 lutego 1975 r. do dnia 2 marca 1976 r., tj. zatrudnienia na stanowisku Kierownika Oddziału W. Nadkładu i Rekultywacji. W tym okresie wnioskodawca był bowiem obowiązany m.in. do czuwania nad właściwym wykorzystaniem sprzętu przez podległych pracowników, przestrzegania prawidłowej obsługi i eksploatacji podległych maszyn oraz urządzeń bez ograniczenia czasowego. Wskazuje to na bezpośredni i codzienny kontakt z pracownikami zatrudnionymi przy pracach fizycznych w kopalni. Równocześnie zakres prac administracyjno-biurowych nie został określony w stopniu tak szerokim, aby wykluczać możliwość wykonywania pracy w warunkach szczególnych przez skarżącego w tym okresie zatrudnienia. Ponadto podlegało mu wówczas zaledwie kilku brygadzystów, nie było majstrów ani żadnych kierowników, tylko zwykli pracownicy fizyczni.

Nie były zaś wiarygodne pozostałe zakwestionowane przez ZUS świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w tej części, w której potwierdzały wykonywanie pracy w takich warunkach. Jak bowiem wynika z dowodów przeprowadzonych w sprawie, w tym zakresów czynności, częściowo zeznań świadków oraz samego wnioskodawcy zwiększała się ilość zadań o charakterze administracyjno-biurowym i w coraz większym stopniu pojawiały się obowiązki o charakterze koordynacyjno-kierowniczym. A. M. podlegało coraz więcej pracowników, w tym na stanowiskach kierowniczych. Równocześnie bezpośredni kontakt ze stanowiskami pracy robotników ulegał ograniczeniu (zobowiązanie do kontroli stanowisk raz, dwa razy w tygodniu).

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie jest zasadne.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Przepis art. 32. ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy

obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w; szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W sprawie niniejszej A. M. nie udowodnił wykonywania pracy w warunkach szczególnych ani w szczególnym charakterze w wymiarze co najmniej 15 lat - licząc na dzień 1 stycznia 1999 r.

Wnioskodawca przedstawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które razem dokumentowały okres zatrudnienia przekraczający 15 lat (od 20 października 1974 r. do 31 grudnia 1989 r.). Do uwzględnienia odwołania konieczne było ustalenie, że przez cały ten okres skarżący rzeczywiście wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Z kolei ustalenie, że organ rentowy słusznie zakwestionował chociażby jeden z tych dokumentów spowodowałoby, że nawet przy uwzględnieniu wszystkich pozostałych, staż pracy w warunkach szczególnych byłby krótszy niż wymagane 15 lat.

Jak Sąd ustalił, A. M. poza okresami uwzględnionymi przez organ rentowy (tj. od dnia 29 października 1974 r. do dnia 14 lutego 1975 r. oraz od dnia 3 marca 1976 r. do dnia 31 lipca 1977 r.) wykonywał pracę w warunkach szczególnych jeszcze tylko w okresie od dnia 15 lutego 1975 r. do dnia 2 marca 1976 r. będąc zatrudnionym na stanowisku Kierownika Oddziału W. Nadkładu i Rekultywacji. W trakcie kolejnych okresów zatrudnienia zwiększała się ilość obowiązków o charakterze administracyjno-biurowym, dochodziły w coraz większym zakresie obowiązki o charakterze kierowniczym i koordynacyjnym, zredukowany był bezpośredni kontakt ze stanowiskami, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych. W ocenie Sądu po dniu 30 lipca 1977 r. wykonywana przez wnioskodawcę praca nie spełnia warunków do tego, aby uznać, że wykonywana była w warunkach szczególnych.

Niesłusznie powoływał się skarżący na fakt, że zeznający w sprawie świadkowie mają ustalone prawo do emerytury w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych. T. J. (1) prawo do świadczenia przyznano na podstawie innych przesłanek, nie ustalając czy wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Z kolei B. R. był zatrudniony na zupełnie innych stanowiskach pracy i inaczej kształtował się jego zakres obowiązków.

Przesłanki niezbędne do przyznania A. M. prawa do dochodzonego świadczenia muszą być spełnione łącznie, brak nawet jednej z nich czynił jego odwołanie bezzasadnym. Wnioskodawca licząc na dzień 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał przez okres co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych - ustalił to organ rentowy, a potwierdziło postępowanie sądowe - zatem nie ma podstaw do ustalenia mu prawa do emerytury z tego tytułu. Zaskarżona decyzja zawierała prawidłowe rozstrzygnięcie, w związku z czym odwołanie od niej należało oddalić.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię, tj. art. 184 ust. 1 i 2 oraz art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2, 4 ust. 1 oraz wykazem A - dział XIV, poz. 24, pkt 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Naruszenie powyższych przepisów w ocenie skarżącego polega na tym, że spełnił on wszystkie przesłanki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.

- mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k. p. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającego na niewłaściwej ocenie zgromadzonego dowodowego, które doprowadziły do istotnych ustaleń sądu sprzecznych z materiałem dowodowym. Skarżący wskazuje min, że kwestionowane okresy pracy w szczególnych warunkach zostały stwierdzone przez zatrudniającego go zakład pracy zgodnie z przepisami rozporządzenia i w oparciu o dane dotyczące rodzaju wykonywanych prac, wykonywanie czynności potwierdzają nadto zeznania świadków, wnioskodawca nie przebywał w biurówcu głównym cementowni gdzie mieli swoją siedzibę pozostali dyrektorzy i nie jest ważne w ocenie skarżącego, czy na prace papierkowe poświęcał 10 czy 15 minut, a dodatkowo z racji z wykonywania czynności dozoru górniczego zgodnie z prawem górniczym miał jako obowiązek wykonywanie tego dozoru na poszczególnych odcinkach prac kopalni kredy.

Podnosząc powyższe wniósł w zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa do emerytury z chwilą osiągnięcia wieku 60 lat, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, oraz o zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu za obydwie instancje według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku a więc nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego powtarzania.

Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, wyprowadził z nich słuszne wnioski i prawidłowo zastosował obowiązujące przepisy prawa materialnego. Zarzuty podniesione w apelacji są chybione.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że skarżący powołując się na wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, winien udowodnić, że do dnia do 1 stycznia 1999 roku wykonywał przez co najmniej 15 lat taką pracę - wymienioną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Przypomnieć należy, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r, I UK 393/10, Lex nr 950426).

Dla uznania konkretnego rodzaju lub stanowiska pracy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma to, czy jest to praca wymieniona w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 4 ze zm.) i w wykazie A stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia.

Wnioskodawca przedstawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, które razem dokumentowały okres zatrudnienia przekraczający 15 lat (od 20 października 1974 r. do 31 grudnia 1989 r.). Do uwzględnienia odwołania konieczne było ustalenie, że przez cały ten okres skarżący rzeczywiście wykonywał pracę w warunkach szczególnych, bowiem wyłączenie chociażby jednego z tych okresów pracy stwierdzonego poszczególnymi świadectwami prowadzi do tego, że nawet przy uwzględnieniu wszystkich pozostałych, staż pracy w warunkach szczególnych jest krótszy niż 15 lat.

Jak ustalił Sąd I instancji, A. M. poza okresami uwzględnionymi przez organ rentowy (tj. od dnia 29 października 1974 r. do dnia 14 lutego 1975 r. oraz od dnia 3 marca 1976 r. do dnia 31 lipca 1977 r.) wykonywał pracę w warunkach szczególnych jeszcze tylko w okresie od dnia 15 lutego 1975 r. do dnia 2 marca 1976 r. tj. podczas zatrudnienia na stanowisku Kierownika Oddziału W. Nadkładu i Rekultywacji.

Spór ostatecznie sprowadza się więc do rozstrzygnięcia czy wnioskodawca po dacie 1 sierpnia 1977 roku do 31 grudnia 1989 roku sprawował dozór inżynieryjno – techniczny w placówce w której jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie (wykaz A dział XIV poz. 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze), a więc czy faktycznie wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach na stanowisku uprawniającym do przejścia na emeryturę w obniżonym wieku.

Wbrew zarzutom apelacji, prawidłowo Sąd I instancji przyjął, że nie spełnia tych kryteriów i nie podlega zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia, począwszy od dnia 1 sierpnia 1977 roku, kiedy to wnioskodawcy powierzono stanowisko Kierownika Wydziału Kopalni (...) do dnia 31 lipca 1979 roku i następne kolejne okresy : od dnia 1 sierpnia 1979 r. do dnia 31 maja 1981 r. - na stanowisku Zastępcy Szefa Produkcji do spraw Kopalni (...) - od dnia 1 czerwca 1981 do 22 lipca 1986 - na stanowisku Głównego Inżyniera do spraw Produkcji - Zastępcy Kierownika (...) Zakładu (...) i od dnia 23 lipca 1986 r. do dnia 31 grudnia 1989 r. na stanowisku Zastępcy Dyrektora Kombinatu do spraw Surowcowych.

Powyższe okresy zostały co prawda ujęte w świadectwach wykonywania prac w warunkach szczególnych, to jednak świadectwa te Sąd Okręgowy poddał ocenie pod kątem zgodności z faktycznie wykonywaną przez wnioskodawcę pracą i prawidłowo ustalił że w tym okresie ubezpieczony - wbrew treści tych dokumentów - nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu takiej pracy.

Świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem władzy publicznej, ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwa traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., które stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej.

Prawidłowo Sąd Okręgowy wskazał, że po dniu 1 sierpnia 1977 roku wnioskodawca nie sprawował stale i w pełnym wymiarze czasu dozoru inżynieryjno – technicznego na oddziałach i wydziałach w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie.

Jak ustalił Sąd, w trakcie kolejnych okresów zatrudnienia wnioskodawcy, zwiększała się ilość jego obowiązków o charakterze administracyjno-biurowym, dochodziły w coraz większym zakresie obowiązki o charakterze kierowniczym i koordynacyjnym i redukowany był bezpośredni kontakt ze stanowiskami, na których wykonywane były prace w warunkach szczególnych.

Wbrew zarzutom apelacji ustalenia te wynikają wprost z zebranego materiału dowodowego, w tym akt osobowych wnioskodawcy, a w szczególności zakresów jego obowiązków, oraz zeznań przesłuchanych świadków i samego

wnioskodawcy. Z przedstawionych dowodów wynika bezsprzecznie, że sprawowany przez wnioskodawcę nadzór począwszy od piastowania przez niego stanowiska kierownika wydziału kopalni kredy miał charakter pośredni. Wnioskodawcy podlegali przecież mistrzowie i brygadziści, i to właśnie oni sprawowali nadzór bezpośredni nad pracownikami. W dalszym okresie pracy, podlegali mu także kierownicy, z chwilą powierzenia skarżącemu stanowiska Głównego Inżyniera do spraw Produkcji Zastępcy Kierownika (...) Zakładu podlegał mu kierownik Kopalni (...), 6 mistrzów, kilkunastu brygadzystów oraz dodatkowo Kierownik Kopalni (...) w R., 4 mistrzów tej kopalni i 20 brygadzystów.

Do podstawowych obowiązków należało wówczas min: ustalanie wspólnie z Dyrektorem Zakładu zadań produkcyjnych dla kopalń, kontrolowanie rytmiczności ich wykonywania, nadzór nad prowadzeniem robót na terenie kopalń, planowanie robót górniczych dla kopalń w zakresie robót udostępniających i przygotowawczych, prowadzenie spraw związanych z rekultywacją terenów górniczych, planowanie i kontrola prac związanych z odwodnieniem kopalń, z wywozem nadkładu, kontrola prawidłowego prowadzenia robót, kontrolowanie przynajmniej raz w tygodniu wszystkich stanowisk pracy, kontrola dokumentacji wydobywania surowców, nadzór nad dostarczaniem surowców do produkcji szlamu dla Cementowni (...). Wnioskodawca był też odpowiedzialny za pracę geodetów. Raz w tygodniu brał udział w naradach produkcyjnych, które trwały ok. pół godziny, sporządzał plany produkcji na następny kwartał - plan robót górniczych, ilościowy i jakościowy, przygotowywał plan odwodnienia kopalni. Podpisywał raporty tworzone przez mistrzów i kierowników.

Z chwilą powołania na stanowisko Zastępcy Dyrektora Kombinatu do spraw Surowcowych A. M. nadzorował prace całej załogi poprzez podległe mu służby. Podlegało mu 6 kierowników, kilkudziesięciu majstrów. Wyznaczał i rozdzielał zadania do wykonania, które przekazywał pisemnie lub ustnie na odprawach. Rozliczał prace kierowników. Mistrz zmianowy przedstawiał mu dokumenty, w których odnotowywał min. ilość załadowanych wagonów, z którymi to raportami, jak i pozostałą dokumentacją, co jest oczywiste, skarżący musiał się zapoznać.

Analiza zakresów obowiązków na w/w stanowiskach wskazuje na to, że wnioskodawca wykonywał czynności o charakterze administracyjno-biurowym. Przytoczyć należy zwłaszcza zakres czynności z dnia 26 sierpnia 1986 roku z którego wynika, że do obowiązków zastępcy dyrektora tym czasie należało też min.: nadzorowanie terminowego wykonania obowiązującej sprawozdawczości w podległych komórkach i samodzielnych stanowiskach pracy, gospodarowanie środkami obrotowymi, sprawowanie nadzoru nad prowadzonym szkoleniem bhp, udział w pracach zakładowego zespołu powypadkowego, jak również szereg czynności z zakresu nadzoru związanego ze stosunkiem pracy podległych mu pracowników, w tym: przekładanie wniosków oraz podejmowanie decyzji o przyznawaniu nagród wyróżniającym się pracownikom, stosowanie kar regulaminowych. W zakresie uprawnień znalazły się min. zawieranie umów i podejmowanie zobowiązań z innymi przedsiębiorstwami, jednostkami spółdzielczymi, osobami prawnymi, wnioskowanie w sprawach przyjmowania i zwalniania pracowników. Nie były to niewątpliwie czynności związane z dozorem technicznym, i nie sposób uznać, mając na uwadze rangę sprawowanej funkcji, oraz powierzone szerokie kompetencje, że te typowe prace umysłowo – biurowe stanowiły nieznaczną, czy też marginalny wycinek jego obowiązków.

O ile nawet czynności tych wnioskodawca nie wykonywał osobiście, to jednak był niewątpliwie odpowiedzialny za wszystkie wyżej wymienione czynności, związane nierozdzielnie z powierzonym mu stanowiskiem, i co oczywiste czynności te wiązały się z nakładem czasu pracy który musiał być na nie przeznaczony, celem prawidłowego pełnienia obowiązków zastępcy dyrektora. Jeżeli praca wnioskodawcy ograniczała się do zaakceptowania decyzji podległych mu osób w tym będących w jego dyspozycji odpowiednich służb kadrowych, BHP, działu zaopatrzenia, to sprawował przecież tym samym zwierzchni nadzór nad tymi osobami, które nie wykonywały pracy w warunkach szczególnych. Sprawowany więc w tym okresie nadzór, dotyczył więc w znacznej mierze pracowników nie zatrudnianych w warunkach szczególnych.

Powyższe oznacza, że poza pośrednim nadzorem procesu produkcji wnioskodawca wykonywał inne czynności, w tym szeroko rozumiane czynności administracyjno - zarządzające, polegające na wykonywaniu pracy umysłowej i

biurowej . W tym stanie rzeczy nie sposób uznać, że w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał swoje obowiązki bezpośrednio na oddziale na którym były wykonywane prace w szczególnym charakterze.

Powyższej oceny nie zmieniają przedstawione przez wnioskodawcę dokumenty – poświadczające zatwierdzenie jego osoby przez Okręgowy Urząd Górniczy na poszczególne stanowiska. Obowiązujące przepisy prawa , w tym art. 106 dekretu z dnia 6 maja 1953 roku - prawo górnicze (Dz. U z 78 r. poz. 12) wprowadzały wymogi zatwierdzania przez Okręgowy Urząd Górniczy osób mających sprawować kierownictwo lub dozór ruchu zakładu górniczego, które to osoby musiały odpowiadać wymaganym warunkom przewidzianym szczegółowo w rozporządzeniach wykonawczych, m.in rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 1954 w sprawie warunków ogólnych naukowych i zawodowych, jakim powinny odpowiadać osoby mające sprawować kierownictwo i dozór ruchu zakładu górniczego. (Dz. U. z dnia 29 sierpnia 1959 r.). Powyższe dokumenty poświadczają więc jedynie niekwestionowane kwalifikacje zawodowe i praktyczne wnioskodawcy do zajmowanych stanowisk, natomiast nie przesądzają o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych uprawniających do emerytury w wieku obniżonym .

W tym stanie rzeczy apelacja stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami i rozważaniami Sądu I instancji.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.